

REFERAT AF TLF. MØDE I DE FORENEDE PESTICIDGRUPPER BOLIVIA-UGANDA 18/8-2010 OG MØDER MED KU OG GEUS 19/8-2010

Deltagere: Flemming, Martin, Vivi, Per, Erik

1. **Godkendelse af sidste referat:** referat godkendt
2. **Plagbol fase 2:** er afsluttet pr. 1/9-10. I øjeblikket forberedes fase 3 i Bolivia. Per og Omar arbejder med hæfte med vejledning om rygsæksprøjter bla. omfattende – indkøb, kvaliteter, vedligehold, brug. Omar har fremsendt forslag til hæftet, Per kommenterer. Der arbejdes på et sprøjtekursus i samarbejde med APIA, som er meget interesserede i dette men fandt kursuspris for dyr. Det vi kunne gøre var i forbindelse med udsendelse af Per er at koble et sådant kursus på udsendelsen og så lade Plagbol forhandle en pris med APIA (pesticidimportører) for et kursus til deres teknikere.
3. **Plagbol fase 3:** Starter pr. 1/9-10. Medarbejdere fastholdes fra fase 2. Der arbejdes nu med flg. objectives – 1. Styrkelse af civilsamfundets (Bondeforening og Sundhedsorganisation) evner og muligheder for fortalervirksomhed på pesticidområdet i kommunerne, 2. Sikring af NGO'en Plagbol's bæredygtighed, og 3. Formidling af resultater og erfaringer fra Plagbol, nationalt, regionalt og internationalt. Erik planlægger at drage af sted til Bolivia i oktober for at deltage i projektstart.
4. **Uganda fase 1:** Projektet er startet med seminar og præsentation overfor lokale stakeholders, større ting som bil mv. er indkøbt, personale ansat, revision og udarbejdelse af UV-materialer og planlægning pågår og målgrupper kontaktes i løbet af efteråret for planlægning af kurser. Der henvises i øvrigt til Eriks rapport fra besøget et par dage i juli 2010. Til efteråret er det planen at sende en fra vor gruppe af sted for at se hvordan det går dernede. Jens Peder Haahr var på tale men har meldt fra, Martin Silberschmidt tænker over det men har andre aktiviteter at tage hensyn til, Erik vil kunne rejse. Turen bliver sandsynligvis fra sidste uge november til første uge december, idet der er ansat en student fra Folkesundhedsvidenskab på SDU til at medvirke i baseline-data indsamling. Planen er at hun er i Uganda fra 1/12-10 til 28/2-11 for at arbejde sammen med projektansatte og studerende fra Kampala i dataindsamling. Derfor vil en overlappning med hende primo december være ideel, så hun af en af os hjælpes på plads dernede. Hun søger om stipendium, men har 6 mdr.s SU, ligesom jeg ved samtale med hende lovede at projektet kunne dække en rejse og 3 mdr.s SU dobbeltklip svarende til ca. 30.000 kr. Vejledere bliver Jane Frølund Thomsen, Gabriel Gulis fra SDU og undertegnede. Hun har fået en plads på Bispebjerg AMK, hvor hun kan sidde mens opgaven udarbejdes. Der skal nu tages kontakt til Dr. John Ssempebwa School of Public Health og Professor Samuel Kyamanywa mhp. koordinering med deres studenter og forberedelse af baseline undersøgelsen.
5. **Regnskabsføring:** Der har i Plagbol været frustration over ikke konstant at kunne være opdateret på forbrug på de enkelte budgetpunkter. Kassererfunktion har ikke fungeret optimalt hverken internt i Plagbol gruppen eller i Dialogos, ligesom vores revisionsfirma KPMG har været vanskelige at arbejde med omkring opdateringer etc. Dette skal strammes op, vi enes om at Per fortsætter som kasserer i Plagbol og Erik i Uganda. Proceduren er at udgiftsbilag fremsendes disse, der sætter kontonumre på og videresender til Dialogos' sekretær der bogfører og udbetaler tilgodehavende. Kassereren bør samtidigt selv føre sit interne regnskab, så der altid er mulighed for en status på de enkelte danske budgetpunkter, hvis revisionsfirmaets systemer svigter.

6. **Studerende:** Som nævnt ovenfor er der kontakt med en studerende der tager til Uganda for at indsamle baseline til brug i sin specialeskrivning på FSV på SDU. Derudover er der kontakt til 2 andre FSV studerende der gerne vil til Bolivia og lave nogle studier på Plagbol, Erik taler med dem i Kbh. 15/9. Endelig er der 5 bachelorstuderende der skriver opgave om DDT i vektorbekæmpelsesprogrammer på AU, Erik og Flemming L er vejledere, første møde afholdes 2/9, og opgaven forsvares først i november. Jens Streibig fra KU-Life og Per arbejder på at få en studerende gjort interesseret i Uganda mhp. baseline deltagelse. Undertegnede underviser på KU-Life i 'pesticider og arbejdsbetingede forgiftninger'. Per skulle gerne i gang med undervisning i rygspøjter, taler med Jens om det.

7. **Samarbejdet med KU: KU Global Health** samarbejder vi med i begge pesticidprojekter, hvor deres ekspertise anvendes i forhold til formidling og studenter.

Til formidling har de en række kanaler der kan anvendes til vidensspredning – ENRECA netværket, platform for Sundhed og Mennesker (Danidas indgang til universitetsverdenen der støttes med et årligt millionbeløb), gruppe af landeinteresserede og studerende. Disse kanaler er vi velkomne til at anvende!

Konkret vedr. **formidling** er vi blevet enige om flg: der er nedsat en formidlingsgruppe på 4 personer, 2 fra Dialogos/ICOEPH (Dan og undertegnede) og to fra KU (foreløbigt Björk og Pia), KU tager initiativ til snarligt gruppemøde? Denne gruppe mødes og udarbejder temaer og program for udarbejdelse af UV-materialer til anvendelse på universiteterne potentielt på globalt niveau. Der er tale om film, foredrag lagt ind på et power point eller lignende og inkluderende lecturer's notes. Filmstrimler om pesticidproblematik kunne optages i Uganda, Bolivia og på Sri Lanka, evt. af studerende, da der er god erfaring med at bruge studerende som vidensformidlere til andre studerende. Vores opgave ville så være at lægge rammerne, garantere det faglige indhold og sikre en økonomi. Vi er koblet på en konference i august 2011, hvor medicinstuderende fra hele verden mødes. Vi skal her fremstille 2x45 minutters audiovisuelt oplæg om pesticidproblematikken, som kan køres løbende de dage konference afholdes. Derudover er planen at lave kortere indslag af ca. 20 min. varighed til brug i internetbaseret undervisning. Vi er enige om at alle stiller med arbejdskraft både KU og Dialogos/Icoeph – der er nogle løn og produktionsmidler i projektet til denne aktivitet, hvilket kan lette på frivilligheden!

I forhold til **studenter:** Der er mulighed for at udsende studerende til projekterne i forbindelsen med studier, opgaver m.v. Der er nogle midler på projekterne til dette, men studerene må påregne selv at søge yderligere evt. bruge deres SU. Det er universiteternes opgave at få fat i nogle og sammen med os der kender projekterne stå for vejledningen af disse. F.eks. har AMK Bispebjerg netop haft opslag, der fik fat i en FSV studerende fra SDU, med hende er aftalt at hun får dækket 3 mdrs. SU dobbeltklip og rejse til Uganda, hvor hun skal lave baseline studie december-februar efter planen.

Som Dialogos/Icoeph kommer vi med projekterne og samarbejdspartnere, det er universitetets opgave i samarbejdet at medvirke ved produktion af UV-materialer til universitetsbrug på pesticidområdet og finde og vejlede studerende der vil bruge vores platforme som afsæt for opgaver i studietiden, hvilket kan indebære udsendelse, desk-studies m.v. Vi vil i den forbindelse være medvejledere og også kunne medvirke ved en del af finansieringen.

8. **Theme on Human Health:** Se nedenstående, vi er inviteret og ICOEPH/AMK er bedt om at danne en arbejdsgruppe med titlen "Occupational Health and Safety" – og det ligger vel i forlængelse af ICOEPH? Den skal være åben for alle og de OHS projekter vi kører inddrages på denne måde i universitetsverdenen og fremtidige projekter på OHS området.

Meeting: [Launching Universities Denmark's 'Theme on Human Health'. The Danish resource base is now invited to a dialogue meeting with the Steering Committee of the Theme on Human Health. At this](#)

meeting it will be possible to hear more about the vision and activities and to get involved in country specific and thematic working groups.

- 15 September 2010, 10:00-15:00
- University of Copenhagen, Brandes Auditoriet (Frue Plads 1, 1st Floor)

See the names of the six members of the Steering Committee of the Theme of Human Health:

<http://www.humanhealth.dk/members/board/>

Read an article [in Danish] about the initiative 'Building Stronger Universities' and one of the other themes in the attached document.

Read the invitation here: http://www.enrecahealth.dk/calendar/events/theme_launch/

9. Andre projekter:

- a. Cut flowers Uganda: Der ligger en projektbeskrivelse fra Uganda, der ligger derudover en del materiale om situationen i drivhuse i Uganda og omkringliggende lande, IFAD er en fond der vil kunne sponsorere et projekt, vi har kontakt til brancheforeningen for rosegartnerier og enkelte producenter, der har nogen erfaring med IPM. Der er således god basis for at udarbejde og søge om et mindre pilotprojekt. Per og Martin arbejder med projektet.
- b. PROHAC – sammen med Claudio Colosio er vi med i forberedelsen af et projekt der går ud på at kortlægge OHS services for landmænd i en række lande i Afrika og Latinamerika. Målet er at udarbejde en model for OHS i landbruget. Der er en deadline 10/11 for EU-midler, vi er med i ansøgning og der skal sandsynligvis skrives en del af ansøgning, eller den skal gennemlæses og kritiseres når den foreligger i udkast. Vi skal bidrage med data fra Uganda og Bolivia. Er der nogle der vil eller kan pege på andre der kan kaste lidt energi i dette projekt?
- c. Tyrkiet – Martin har kontakt til et konsulentfirma i Wien der har fået en opgave i Tyrkiet med at opgradere deres OHS, der er afsat 9 mdr. til en arbejdsmediciner, som gerne må deles mellem flere. Martin og Olaf har sat sig på nogle af mdr.erne, vi skal prøve at sælge resterende mdr. til andre af vore kolleger.
- d. Kviksølv på Philipinerne – GEUS og KU har inviteret os med i et projekt der skal søges penge til. Det drejer sig om kviksølvforurening pga. guldminedrift på Philipinerne. Der udledes ved denne minedrift 4-500 tons Hg om året, i flg. GEUS kalkuler, og det er jo en større katastrofe, som ingen rigtigt gør noget ved. Indsatsen har flere dele, vi som arbejdsmedicinere skal koordinere en UV- og oplysningsindsats om helbredsskader ved Hg overfor minearbejdere og befolkning og uddanne sundhedspersonaler i diagnostik og behandling af forgiftninger. GEUS koordinerer uddannelse af minearbejdere i alternativer til anvendelse af Hg i minedriften. Dokumentationsstudier skal få vækket store aktører som Verdensbanken, ILO, WHO for at få dem på banen. Det er tanken at projektet søges i Dialogos' og ICOEPH's navn gennem PR i Århus, og at vi står for administrationen af projektet. Der er nedsat en arbejdsgruppe der mødes den 3/9 i Kbh. Vi skal finde en arbejdsmediciner der vil bruge nogle timer på at diskutere problemstilling og armere en ansøgning. Fra Dialogos er Marie Brasholt (samfundsmediciner i Sundhedsstyrelsen), som er meget erfaren med projektansøgninger gået med, så det vi skal levere er især de arbejdsmedicinske tiltag og vurderinger af betydningen af dette Hg udslip.

Bemærk referatet er udvidet med punkter 7, 8 og 9d efter møder i Kbh. d. 19/8-10
EJ 27/8-10